

2007 - WINTERKONINKJE (TROGLODYTES)

Winterkoninkje

Inleiding

De Latijnse naam van het winterkoninkje zoals wij hem noemen is bijna groter dan het vogeltje zelf met zijn 9 cm en daarmee is het een van de kleinste vogeltjes welke ons land rijk is.

Het is een rood/bruin vogeltje wat bijna over het hele lijf wel gemarmerd lijkt. Boven het zwarte oog is een lichte lange wenkbrauwstreep te vinden.

Dan is er natuurlijk nog het zo karakteristieke kleine opstaande staartje. Pootkleur is bruin. Het is een echt territorium vogeltje, het mannetje maakt in de aanloop naar het broedseizoen verschillende nesten bestaande uit plantendelen, mos, e.d.

Het gelokte vrouwtje kan een keuze maken uit een van deze nesten, bevalt een van de nesten, dan zal zij zich laten paren en vervolgens worden dan eitjes in april of mei gelegd.

De kleur van de eitjes is vaal wit met zeer fijne bruinachtige spatjes op de stompe kant.

De pop broedt alleen de eitjes uit, in een tijdbestek van ongeveer 14 dagen. In deze 14 dagen is het mogelijk dat het mannetje nog een popje kan verleiden, en zal ook met haar paren en in een later stadium onderhouden in de vorm van, met het meehelpen om de jongen groot te krijgen.

Als de jongen uitgekomen zijn dan zijn deze vrij licht van kleur en worden donkerder naarmate de veren door komen. Op het moment van uitvliegen, en dat is ook weer ongeveer 14 dagen, zijn de jongen donkerbruin van kleur en missen dan de tekening in de veren en het staartje is dan ook nog niet volgroeid.

Het mannetje laat een mooie zang ten gehore brengen, dit is ongelooflijk hard als je het formaat van het vogeltje ziet.

De kweek

Verschil tussen man en pop is te zien hetzij het allemaal maar minimaal is. De man is dieper bruin van kleur en zijn strepen die aanwezig zijn die is helderder van kleur dan bij de pop. Man en pop hadden de gehele winter buiten apart van elkaar gezeten, ze konden elkaar wel horen maar niet zien.

De vogeltjes waren vrijwel onzichtbaar in hun volledig beplante volières.

De man liet in de winter zijn lied horen hetzij wel minder hard en lang als in het broedseizoen.

Het voer wat ik aan de winterkoninkjes gaf was: Buffalo wormpjes, ei-voer, broodkruimels, universeel voer, zaad e.d.

In het broedseizoen werd dit menu uitgebreid met weideplankton en heel veel bladluis.

Half februari is het nog steeds koud en nat maar wetende dat de man meerdere nesten maakt en hiervoor toch zijn tijd nodig heeft heb ik hem nestmateriaal gegeven en verschillende nestkastjes type half open en type kleine Pimpelmees nestblokjes. In de beplanting wat bestond uit Coniferen

was natuurlijk ook nog plek voor een eventueel vrijstaand nest. Begin maart constateerde ik het eerst gebouwde nest in een halfopen nestkastje waarvan de bovenkant gemakkelijk open kon. In totaal werden 3 nesten gemaakt waarover hij ongeveer een maand deed en hij maakte deze nesten van kokosvezel en mos. Begin april begon zijn gezang aan te zwellen en ik besloot op 18 april om de pop bij de man te plaatsen. Beide vogels verdwenen in het groen en op een enkele schermutseling na ging het goed en waren ze zo doende aan elkaar gekoppeld. Op 27 april constateer ik in het eerst gebouwde nest in het halfopen nestkastje het eerst vaalwitte eitje wat licht gespikkeld was. In totaal werden er 4 eitjes gelegd waarvan er 3 uitkwamen na ongeveer 14 dagen broeden. Na 4 dagen kon ik gemakkelijk het halfopen nestkastje openen en ik kon het koepelvormige nest wat van boven zeer dun was heel gemakkelijk openen om de jongen eruit halen. Ik heb het grootste jong met de wettelijke maat van 2,4 mm geringd, de andere 2 jongen heb ik geringd met een 2,3 mm ring want dan hoefde ik maar een keer de vogels te storen en zodoende vergrootte ik de kans dat de jongen groot kwamen.

Op een leeftijd van 16 dagen vlogen de jongen uit. Ik heb de jongen geobserveerd waar deze zich schuilhielden want ik hoorde alleen nog maar bedel geluiden en ik wist niet hoeveel er uit eindelijk waren uit gevlogen. Na lang kijken kon ik de drie jongen vinden in de lage onder begroeiing. De jongen werden nog zo'n 12 dagen na het uitvliegen doorgevoerd. De man begon vervelend te doen en hierdoor verloor ik het oudste jong. De 2 overige jongen heb ik direct uitgevangen en apart van elkaar binnen opgekoooid. Het is bij een broed ronde gebleven.

Ondanks het wat magere resultaat van twee jongen van dit kweekkoppel was en ben ik toch weer zeer verheugd met het behaalde kweek resultaat. U weet nu zo ongeveer wel dat het mij elke keer weer om de nieuwe uitdaging gaat van een voor mij nieuw te kweken vogelsoort en niet om de hoeveelheden.

Resumerend

Een klein territoriaal vogeltje wat je eigenlijk door zijn snelheid en schuwheid maar zelden ziet in een grote volière.

Zang is hard en mooi te noemen. Veel nestmateriaal moet worden verstrekt aan de man zodat hij zijn energie kan steken in het bouwen van meerdere nesten.

Nu de jongen bij mij volgroeid zijn is mij gebleken dat ze ook zeer goed geringd kunnen worden met een 2,3 mm ring, echter is dit niet bij wet verplicht. Bij het zelfstandig worden van de jongen moet er goed op de oude man gelet worden en worden in gegrepen als hij vervelend gaat doen in de richting van de jongen. Voor mij is de zoektocht weer inmiddels gestart naar een nieuwe voor mij te kweken soort.

TEKST: Arie bakker te Dordrecht

FOTO'S: Jan de Nijs/Piet Onderdelinden.

Nest Winterkoninkjes

Pas geringd jong

Uitgevlogen jong